

nister. Men vil altsaa den høitærede Minister tage det Ansvar paa sig at lade Konservatoriet og den musikelskende Ungdom i Landet uddgjælde for sin Universitetspolitik, saa maa han jo gjøre det, dette Ansvar kunne vi ikke i nogen Henseende dele eller befri ham for.

Seg kommer nu til at omtale Børnehjemmene, og jeg skal da tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Odense Amts 4 Valgkreds (Monrad), der varmt anbefalede Bevillingerne til Støtte af de smaa Børns Pleie. Seg gjør dette, fordi jeg tror, at det ærede Medlem ikke var fuldstændig inde i, hvad det er for Børnehjem, vi negte Understøttelse til, eller hvad det er for Instituter til smaa Børns Pleie, som vi her ønske at øve en Slags Kontrol med. Det er ikke de saakaldte Asyl. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at de Skoler, eller hvad jeg skal kalde dem, som han særlig havde Interesse for, var Asyl, det vil sige Anstalter i Kjøbstæderne eller paa Landet, der midlertidig tage sig af smaa Børn paa den Tid, da Forældrene ikke kunne passe dem om Dagen, Anstalter, hvor Forældrene i den Tid, de gaa paa Arbeide, kunne sende deres smaa Børn hen med Sikkerhed for, at de der blive forpleiede og forsaavidt deres Alder tillader det, blive underviste og i det Hele behandlede saaledes, som Børn skulle behandles. Det er ikke Bevillinger til saadanne Asyl, der her er Tale om, hverken i Roskilde eller andetsteds. De Børnehjem, vi have nogen Uvillie imod eller nogen Mistænksomhed ligeoverfor, ere Instituter, der paatage sig den fuldstændige Opdragelse og Forpleining af forældrelose eller af Forældre forladte Børn. Det er ikke Asyl, men det er ligesom Pensionater for Smaa-børn, der ere oprettede forskjellige Steder omkring i Landet, og til dem ere saavel saadanne Børn sendte, der forsømmes af Forældrene, som ogsaa og navnlig uægte Børn, som ingen Forældre have, og som først ere satte i Pleie andetsteds, men nu ere blevne anbragte i dette Børnehjem. De blive derfor ikke benyttede af Forældre, som skulle paa Arbeide, men af de forsørgelsespligtige Kommuner, som paa denne Maade skaffe Børnene et bedre og billigere Ophold, end de ellers ville kunne skaffe dem. Nu er det ganske sikkert, at det at skaffe god Pleie og forsvarlig Opdragelse til forældrelose eller uægte Børn har en overordentlig stor Betydning, det er en Samfundsopgave, det er der ingen Tvivl om, det er jo af den Slags Børn, at Forbrudernes store Klasse for en meget væsentlig Del rekruteres. Men det er en Opgave, der er væsentlig forskjellig fra den, der søges naaet ved Asyl.

Asyl ere en Hjælp til Børnens Opdragelse, men Børnehjem er en Institution, som træder i Stedet for Forældrene. Nu bliver altsaa Spørgsmaalet: skulle disse Børnehjem, saaledes som hidtil er fket, have Understøttelse af Staten, blot naar de paavise, at de have et vist Antal Børn, have bestaaet i et vist Antal Aar og givet Børnene en vis Pleie? Dertil siger jeg Nei! Det er ikke nok, at de i og for sig behandle de Børn, der komme i Børnehjemmet, forsvarlig, og at der er et vist Antal Børn, men det er ogsaa af Bigtighed at vide, om ikke Understøttelsespligten til Børnehjemmet paahviler en ganske Anden end Statskassen. Disse Børnehjem, Pensionater for Børn, eller hvad man nu skal kalde dem, træde ikke hjælpende til for den fattige Befolkning, hjælpe ikke de fattige Familier, de fattige Modre eller Fædre, der ikke selv kunne passe deres Børn; men faktisk, efter Forholdenes Natur og efter de statistiske Oplysninger, vi have modtaget, hjælpe de de fattige Kommuner (Berg: de rige!), ja ogsaa de rige Kommuner, nemlig dem, der ønske at spare, og det er saa langt fra, at man ved at gaa den Vej, som det ærede Medlem tilraadede, vil skaffe en Lettelse for Børnene, at man i Virkeligheden i mangfoldige Tilfælde skaffer en Vættelse for Kommunerne; men dette er ikke rigtigt, og det kan heller ikke være den bevilgende Myndigheds Mening at gjøre dette. Seg vil slet ikke bestride Nytten af Børnehjemmene, men jeg siger kun, at forinden vi gaa til at understøtte disse og fortsætte paa den Vej, vi ere komne ind paa, maa vi have, ikke saa meget, hvad den høit ærede Minister forlanger: Statskontrol — disse Statskontroller ere Ting, som i mange Hensender kun ere af liden Nytte og i mange flere Tilfælde meget skadelige Ting — men Garanti for, at vi ikke i Virkeligheden understøtte dem, vi slet ikke ville understøtte, det er Hovedsagen. Naturligvis kan det ogsaa have sin Betydning at faae Oplysninger tilveiebragte angaaende Børnens Pleie, haabe den sanitære og den moralske, men Hovedsagen fra det finansielle Standpunkt er, at

Rettelse.

Sp. 1410 §. 10 f. o.: „Landhusboldningselskabs“, læs: „Bedselskabs“.

— 1410 §. 21 f. o.: „kulturhistorisk“, læs: „litteratist“.